

คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข

จัดทำโดย กองสวัสดิการสังคม งานสาธารณสุข เทศบาลตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

งานสาธารณสุข

มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานสาธารณสุขชุมชน ส่งเสริมสุขภาพและอนามัย งานป้องกันโรคติดต่อ งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม งานรักษาความสะอาด และงานอื่นๆเกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมาย โดยแบ่งส่วนราชการในงานสาธารณสุข ดังนี้

๑.ฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข

มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานในหน้าที่ ของงานสุขาภิบาลอนามัย และสิ่งแวดล้อม งานรักษาความสะอาด งานควบคุมป้องกันโรคติดต่อ งานการเงินและบัญชีและงานธุรการ โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบภายในงาน ดังนี้

๒.งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่ความรับผิดชอบงานเกี่ยวกับ งานสุขาภิบาลทั่วไป งานอาชีวอนามัย ควบคุมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและเผยแพร่กิจกรรมการควบคุมมลพิษและคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ติดตามตรวจสอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม งานอนามัยชุมชน สาธารณสุขมูลฐาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รักษาความสะอาดของอาคาร ตลาด กำแพง บริเวณอาคารและที่สาธารณะ งานเก็บ กวาด ล้างทำความสะอาด เก็บรวบรวมขยะมูลฝอย งานกำจัดสิ่งปฏิกูล งานขนถ่ายขยะมูลฝอย และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

๓.งานควบคุมป้องกันโรคติดต่อ

มีหน้าที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับงานการเฝ้าระวังโรคระบาด งานระบาดวิทยา งานป้องกันและระงับโรคติดต่อ นำโดยแมลงและสัตว์ โรคเอดส์ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ควบคุมสิ่งปฏิกูล รักษาความสะอาดและขนถ่ายสิ่งปฏิกูล กำจัดขยะมูลฝอยและน้ำเสีย ควบคุมมลพิษ ศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมงานติดตามตรวจสอบเกี่ยวกับด้านสุขอนามัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๔.งานส่งเสริมสุขภาพ

มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานส่งเสริมสุขภาพ จัดทำแผนการเยี่ยมบ้านเพื่อติดตามดูแลส่งเสริมสุขภาพ การให้ณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องอนามัยวัยรุ่น และเพศศึกษาในวัยรุ่น แนะนำและส่งเสริมสุขภาพทั้งกายและจิตให้ผู้ป่วยและประชาชนทั่วไป ให้คำแนะนำครอบครัวในการปฏิบัติตัวทั้งด้านโภชนาการและการจัดการสิ่งแวดล้อม จัดทำระบบควบคุมภายในของศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

งานสาธารณสุข

๑.งานส่งเสริมสุขภาพ

- ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนและศูนย์เด็กเล็ก
- งานส่งเสริมการออกกำลังกายประชาชน

๒.งานป้องกันและควบคุมโรค

- งานป้องกันและคุมโรคติดต่อ
- งานป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ

๓.งานกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลท่าไม้รวก

- งานธุรการ การเงิน การบัญชี กองทุนฯ
- งานประชาสัมพันธ์กองทุนฯ

๔.งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

- งานการจัดการขยะมูลฝอย
- งานควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- งานอนามัยสิ่งแวดล้อม
- งานป้องกันและควบคุมเหตุรำคาญ

มาตรฐานการปฏิบัติงาน งานสาธารณสุข

การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๑.วัตถุประสงค์

เพื่อให้พนักงานงานสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๔๕ และนำมาตรฐานการปฏิบัติงานไปใช้ในการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง

๒.ขอบเขต

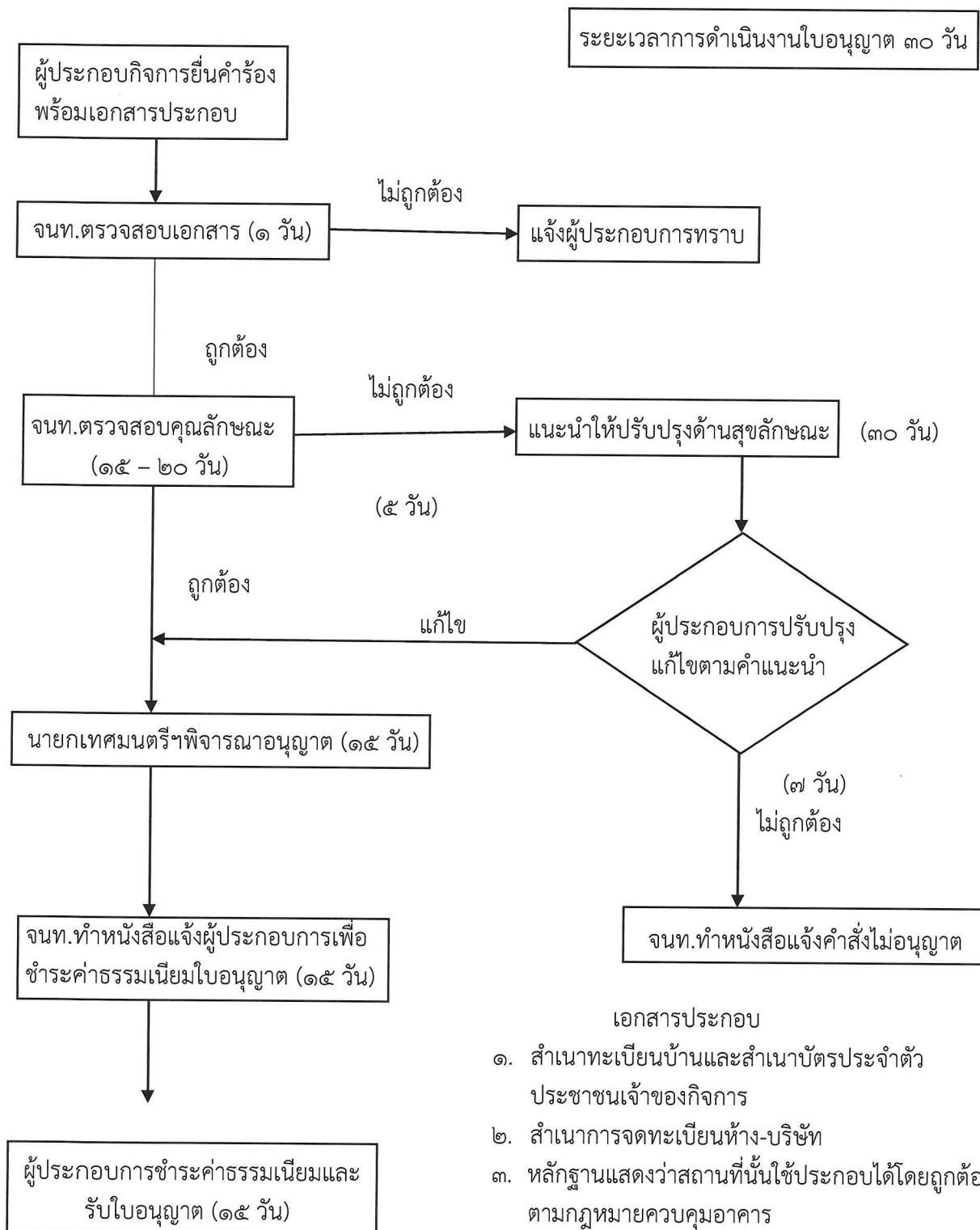
ครอบคลุมการดำเนินงานสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๔๕ โดยกำหนดประเภทของกิจการบางกิจการหรือทุกกิจการ ให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นนั้น การออก/ต่อใบอนุญาต การจัดทำทะเบียนหรือฐานข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การควบคุม กำกับ ดูแลสภาพ สุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ การควบคุมปัญหามลพิษหรือปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการประกอบกิจการและการเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมทั้งการกำหนดมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสม

ครอบคลุมการดำเนินการของผู้ประกอบการในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตลอดจนการปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องด้านต่างๆของสถานประกอบการ เพื่อให้การดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพก่อปัญหาเหตุรำคาญและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๓.ผู้รับผิดชอบ

พนักงานงานสาธารณสุข

แผนภูมิแสดง ขั้นตอนการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาต
การขออนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๓ วรรคแรก บัญญัติว่า “เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับมิให้ผู้ใดดำเนินการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่มีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖” ซึ่งหมายความว่า ผู้ประกอบกิจการใดๆ ที่เข้าข่ายเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในท้องถิ่นตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดตามมาตรา ๓๒ (๑) ไม่ว่าจะเป็นกรณีประกอบกิจการอยู่ก่อนที่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นนี้จะมีผลบังคับใช้ หรือเป็นกรณีที่ประกอบกิจการภายหลังที่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ผู้ประกอบกิจการนั้นๆ ทั้งสองกรณีจะต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นมีผลบังคับใช้ในท้องถิ่นนั้น เพื่อป้องกันปัญหามลพิษ ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ปัญหาเหตุรำคาญ หรือผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ

เพื่อประโยชน์ในการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ การออก และการต่อใบอนุญาตรวมถึงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

กระบวนการออกใบอนุญาต/ต่อใบอนุญาต

๑.การยื่นคำขอใบอนุญาต

ในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพนั้น ผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำขอใบอนุญาตก่อนดำเนินการหรือก่อนวันหมดอายุต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่จะต้องทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ หากเอกสารไม่ครบไม่สมบูรณ์ หรือไม่ถูกต้อง ต้องแจ้งให้ผู้ประกอบการแก้ไขหรือยื่นเอกสารเพิ่มเติม

๒.การตรวจสอบสุขลักษณะสถานประกอบกิจการ

ก่อนที่จะออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะต้องดำเนินการตรวจสอบสถานประกอบกิจการว่ากิจการนั้นถูกสุขลักษณะหรือเป็นไปตามข้อบัญญัติของท้องถิ่นหรือไม่ ทั้งนี้จะต้องดำเนินการตรวจสอบสุขลักษณะของสถานประกอบกิจการก่อนออกใบอนุญาต ทั้งนี้จะต้องดำเนินการตรวจสอบทั้งในกรณีที่ยื่นขออนุญาตประกอบกิจการรายใหม่และกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตประจำปี

๓.การออก/ต่อใบอนุญาต

- กรณีที่ตรวจสอบแล้ว สถานประกอบกิจการถูกสุขลักษณะ หรือเป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น จัดทำรายงานและเสนอความเห็นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับคำขอ

-กรณีที่ตรวจสอบแล้ว สถานประกอบการกิจการไม่ถูกสุ่มลักษณะหรือไม่เป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการทางด้านวิชาการ มาตรฐานต่างๆและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง และต้องมีการตรวจสอบหลังจากได้รับคำแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขว่าถูกต้องหรือไม่

-กรณีกิจการที่ขออนุญาตไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งไม่สามารถออกใบอนุญาตได้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับคำขอ หรือกรณีที่จำเป็นอาจขยายเวลาในการไม่ออกใบอนุญาตได้ไม่เกิน 2 ครั้งๆละไม่เกิน 15 วัน โดยต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งด้วย

๔.การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการออกข้อบัญญัติควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ประกอบการรับรู้และปฏิบัติหรือดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว จำเป็นต้องมีการสำรวจกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ฐานข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพควรประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆที่สำคัญ เช่น

- ประเภทของกิจการ
- ชื่อ-ที่อยู่ ผู้ประกอบการ
- สถานที่ตั้งของสถานประกอบการ
- ข้อมูลใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น มี/ไม่มีใบอนุญาต วันสิ้นอายุใบอนุญาต เป็นต้น
- ปัจจัยเสี่ยงด้านมลพิษ/อนามัยสิ่งแวดล้อม
- การก่อปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ/การร้องเรียนของประชาชน
- จำนวนกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทั้งหมด และจำนวนกิจการฯแยกรายประเภทกิจการ
- ฯลฯ

ทั้งนี้ การจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระเบียบและเป็นปัจจุบัน จะช่วยให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีสถานการณ์กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่ สำหรับใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและนำมาวิเคราะห์หรือประเมินความเสี่ยง เพื่อใช้ในการเฝ้าระวังหรือวางแผนควบคุม กำกับ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่ต่อไปได้

คำนิยาม

“กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ” หมายความว่า กิจการที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมด้านมลพิษทางอากาศ น้ำเสียหรือมลพิษอื่นๆ ซึ่งเป็นกิจการที่ออกตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“กิจการ” หมายความว่า กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพรวมถึงกิจการที่มีได้มุ่งกระทำเพื่อการค้าด้วย

“การค้า” หมายความว่า การประกอบธุรกิจ การพาณิชย์ การอุตสาหกรรม การเกษตร การผลิตหรือการให้บริการใดๆ เพื่อหาประโยชน์อันมีมูลค่า

“สถานประกอบกิจการ” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“ผู้ดำเนินกิจการ” หมายความว่า ผู้เป็นเจ้าของ หรือบุคคลที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งรับผิดชอบดำเนินการสถานประกอบการนั้น

“คนงาน” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานงานสถานประกอบกิจการ

“มลพิษทางเสียง” หมายความว่า สภาวะของเสียงอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบ หรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณสุข

“มลพิษความสั่นสะเทือน” หมายความว่า สภาวะความสั่นสะเทือนอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณสุข

“มลพิษทางน้ำ” หมายความว่า สภาวะของน้ำทั้งอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณสุข

“มลพิษทางอากาศ” หมายความว่า สภาวะทางอากาศอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสาธารณสุข

“เหตุรำคาญ” หมายถึง เหตุรำคาญ ตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งระบุไว้ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(๑) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือฉี่ หรือสถานที่อื่นใดซึ่งอยู่ในท่าเหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของ มีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษ หรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๒) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๓) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษ หรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๕) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ข้อกำหนดของท้องถิ่น” หมายความว่า ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือข้อบังคับ ซึ่งตราขึ้นโดยราชการส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

- (๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล
- (๓) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) นายกเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

“อนามัยสิ่งแวดล้อม” (Environmental health) หมายถึง การจัดการและควบคุมสิ่งแวดล้อมที่เป็นหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ เพื่อให้เกิดความสมดุลของระบบนิเวศระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อม อันจะส่งผลให้มนุษย์มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม (คู่มือวิชาการอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐานสำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุข : สำนักงานอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย)

- อนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นการจัดการกับปัจจัยทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ ที่อยู่ภายนอกตัวคน และปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมอนามัยสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การประเมินและการควบคุมปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่สามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อการป้องกันโรคและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ทั้งนี้ไม่รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและไม่รวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม และพันธุกรรม (WHO, 2014)

“สิ่งคุกคาม” ในที่นี้หมายถึง สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีและแอบแฝงอยู่ในการทำงาน ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการทุกขั้นตอน ตั้งแต่ก่อนการผลิต ช่วงการผลิต และขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ รวมถึงการรับจ่าย การเก็บ การขนย้ายวัตถุดิบ เชื้อเพลิง สารเคมี หรือวัตถุดิบอันตราย วิธีการปฏิบัติงาน เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต และกิจกรรมหรือสภาพการณ์การต่างๆของการประกอบกิจการ

“ความเสี่ยง” (risk) เป็นสิ่งที่แสดงความเป็นไปได้ที่สิ่งคุกคามจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ หรือเกิดการบาดเจ็บต่อผู้ปฏิบัติงาน หรือเกิดความสูญเสียต่อทรัพย์สิน โดยที่ระดับของความเสี่ยงจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับโอกาสที่สิ่งคุกคามจะทำให้เกิดอันตราย ความรุนแรงของอันตรายที่จะเกิดขึ้น จำนวนคนหรือระยะเวลาที่อาจได้รับผลกระทบ

“การประเมินความเสี่ยง” (risk assessment) หมายถึง กระบวนการระบุถึงสิ่งคุกคามสุขภาพที่เกิดจากการทำงานหรือการประกอบกิจการทุกขั้นตอนของการผลิต ประเมินระดับความเสี่ยงที่พบและพิจารณากำหนดอันดับมาตรการในการป้องกันควบคุมสิ่งคุกคาม มิให้เกิดอันตรายหรือมีผลกระทบต่อสุขภาพ และลดความเสี่ยงลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

“การเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม” (Environmental health surveillance) หมายถึง การจัดเก็บรวบรวม จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลโรคที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (Environmental related disease) สิ่งคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental hazards) และการสัมผัสด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental exposures) และกระจายข้อมูลให้กับผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการอย่างทันทั่วถึง

มาตรฐานการรับข้อร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ

๑. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่องานบริการที่มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในการให้บริการ ไม่มีขั้นตอนปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ มีการประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ มีขั้นตอน กระบวนการ และแนวทางในการการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการร้องเรียน/ร้องทุกข์ ต่อเทศบาลตำบลท่าไม้รวก
๓. เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการข้อร้องเรียนที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ

๓. การรับเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ

ราชการส่วนท้องถิ่น ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ในการจัดการเหตุรำคาญ ต้องจัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เรื่องเหตุรำคาญจากประชาชนและหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งต้องมีการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนประจำของหน่วยงาน เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บข้อมูล การส่งต่อ การสั่งการให้มีการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินการจัดการเหตุรำคาญ มีระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ต้องกำหนดให้มีคณะทำงานจัดการปัญหาเหตุรำคาญ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมีความครอบคลุมกับสภาพปัญหา ซึ่งสามารถแต่งตั้งหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ เช่น สำนักงานทรัพยากรจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และปศุสัตว์จังหวัด เป็นต้น ร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อให้สามารถจัดการปัญหาเหตุรำคาญในหลายด้าน ทั้งนี้คณะทำงาน ต้องปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

-การลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะทำงานต้องมอบหมายเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบการลงพื้นที่ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ รวมทั้งดำเนินการควบคุมปัญหา กรณีเกิดเหตุร้องเรียนในพื้นที่

-การจัดทำระบบฐานข้อมูลเหตุรำคาญ คณะทำงานต้องจัดทำระบบการรวบรวมข้อมูล การรายงานผลเกี่ยวกับเหตุรำคาญ แล้วนำข้อมูลมาจัดทำสถิติปัญหาเหตุรำคาญ โดยต้องแยกรายละเอียดข้อมูลประเภทเหตุรำคาญ สภาพปัญหา แหล่งกำเนิดปัญหา กลุ่มประชาชนที่เดือดร้อน ซึ่งอาจทำเป็นฐานข้อมูลประจำเดือน ประจำปี รวมทั้ง การจัดลำดับประเภทเหตุรำคาญจากมากไปน้อย เพื่อสามารถนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ และกำหนดรูปแบบการเฝ้าระวังปัญหาเหตุรำคาญที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ได้

๔. ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเรื่องที่ร้องเรียน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากชื่อ ที่อยู่ ของผู้ร้องเรียน เพื่อให้ได้รับข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ครบถ้วน ก่อนลงพื้นที่เพื่อทำการตรวจวินิจฉัย หรือตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่เกิดเหตุทั้งสถานที่ที่ถูกร้องเรียนและผู้ร้องเรียน โดยใช้หลักการทางวิชาการ เทคโนโลยี แล้วนำข้อมูลมาทำการเรียบเรียง วิเคราะห์ และแปลผลหาข้อสรุป โดยเทียบเคียงตามกฎหมาย หรือมาตรฐานทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๕.เรียบเรียง วิเคราะห์ และแปลผล

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เก็บข้อมูลทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสภาพภูมิประเทศ พื้นที่ข้างเคียง และสภาพปัญหาโดยรอบทั้งภายในสถานที่ถูกร้องเรียน และบ้านผู้ร้องเรียน โดยมีการบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด หากมีการเก็บตัวอย่างทางสิ่งแวดล้อมเพื่อวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการต้องศึกษาการเก็บรักษาสภาพตัวอย่างอย่างดี จากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ และแปลผลโดยเทียบเคียงตามมาตรฐานของกฎหมาย โดยต้องชี้ให้เห็นว่าเหตุร้องเรียนที่เกิดขึ้นถือเป็นเหตุรำคาญจริงหรือไม่ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ต้องพิจารณาประเด็นดังนี้

-กรณีเหตุร้องเรียน ไม่เป็นเหตุรำคาญ ให้ทำการยุติเรื่อง โดยประสานไปยังผู้ร้องเรียน เพื่อแจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากไม่ทราบชื่อ นามสกุล ที่อยู่ของผู้ร้องเรียนที่แน่ชัด ให้ทำการประชาสัมพันธ์ผลการตรวจสอบดังกล่าวผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น เสียงตามสาย บอร์ดประชาสัมพันธ์ หรือหนังสือพิมพ์ชุมชน เป็นต้น

-กรณีเหตุร้องเรียน เป็นเหตุรำคาญ ให้พิจารณาว่า ผู้ก่อเหตุหรือแหล่งที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ จัดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่

กรณีที่ ๑ เป็นเหตุรำคาญที่ไม่ใช่เกิดจากกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ให้เจ้าหน้าที่ทำการออกคำสั่งทางปกครอง เพื่อให้ผู้ก่อเหตุดำเนินการแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ทำการตรวจติดตามการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ก่อเหตุด้วย กล่าวคือ หากผู้ก่อเหตุปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง และสามารถแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญได้ ให้ทำการยุติเรื่อง แจ้งผู้ร้องเรียน และหากทราบชื่อ ที่อยู่ผู้ร้องเรียน ให้ทำการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหไปยังประชาชนทั่วไป โดยผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ

กรณีที่ ๒ เป็นเหตุรำคาญที่เกิดจากกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาว่ากิจการที่ก่อเหตุดังกล่าว ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ หรือไม่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ ดังนี้

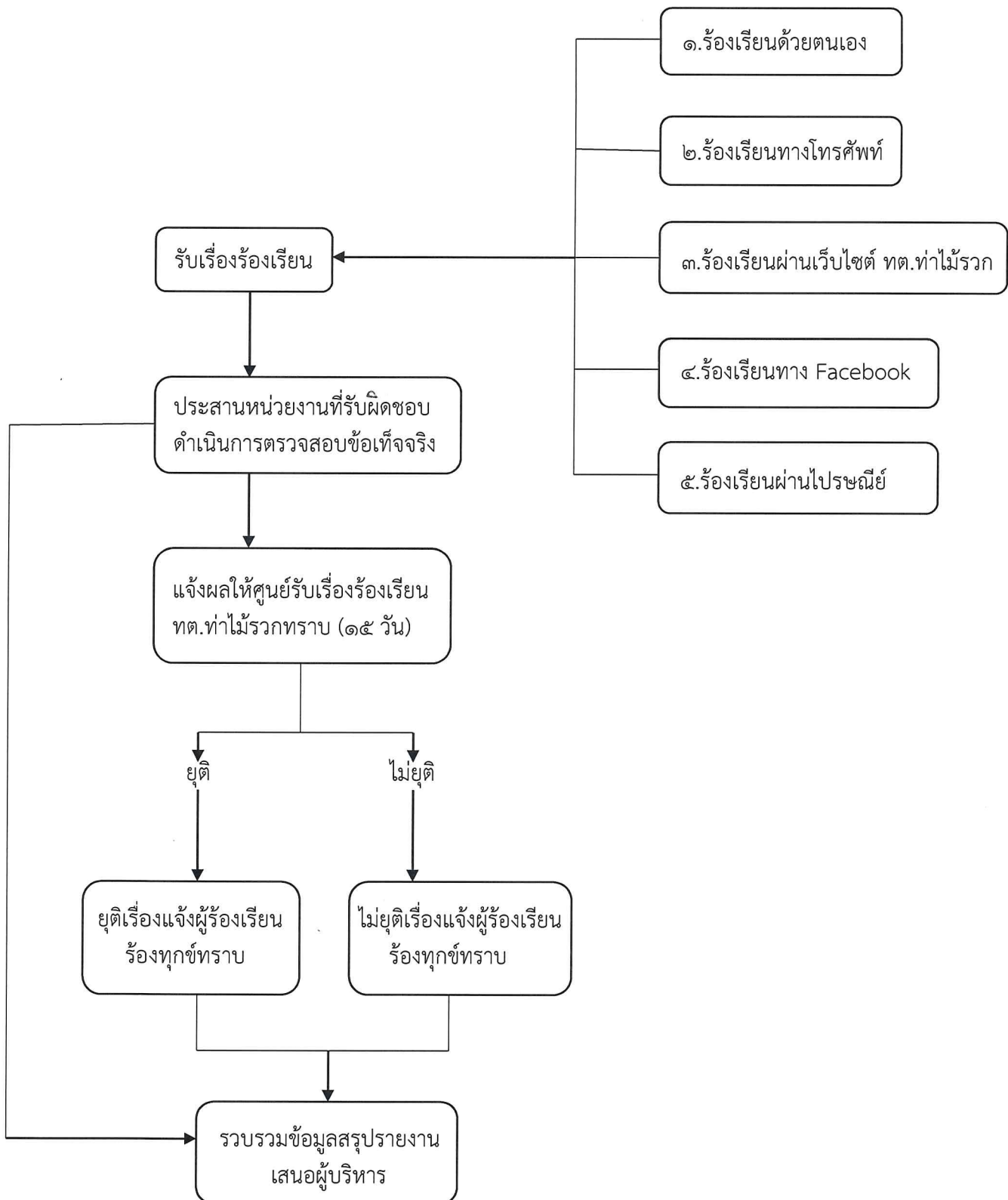
-กรณีผู้ก่อเหตุไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการฯ เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินคดีกับผู้ก่อเหตุได้

-กรณีผู้ก่อเหตุได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการฯ ตามกฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการออกคำแนะนำตามแบบตัวอย่างตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้ผู้ก่อเหตุแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญ ภายในระยะที่กำหนด มีรายละเอียดดังนี้

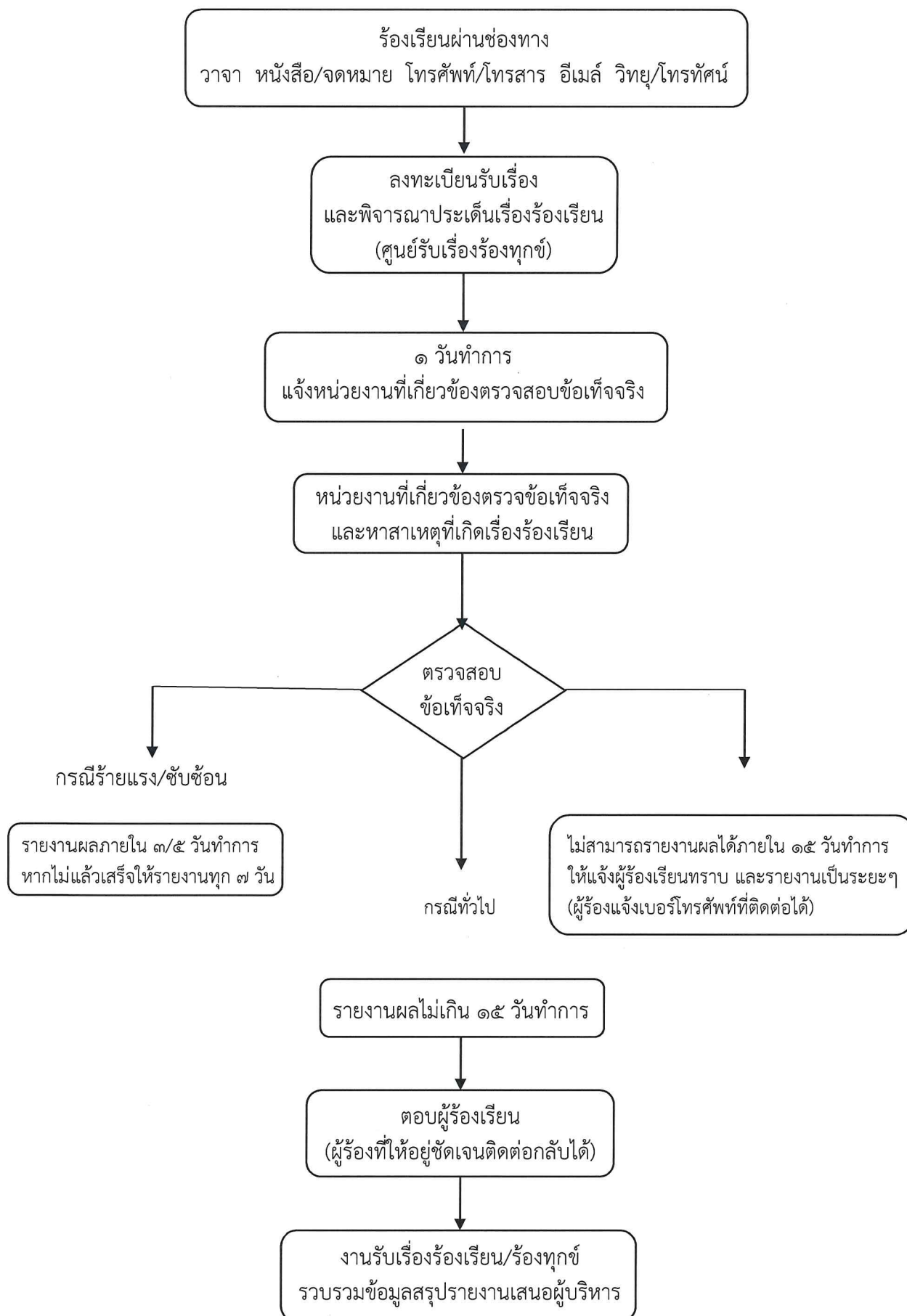
ก. หากผู้ก่อเหตุดำเนินการแก้ไขเหตุรำคาญ ตามคำแนะนำ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจติดตาม หากปรับปรุงผ่าน เหตุรำคาญยุติ ให้ทำการยุติเรื่อง แจ้งผลไปยังผู้ร้องเรียน กรณีไม่ทราบชื่อ ที่อยู่ผู้ร้องเรียน ให้ทำการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหไปยังประชาชนทั่วไป โดยผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ หากปรับปรุงไม่ผ่าน ให้เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งทางปกครอง เพื่อให้ผู้ก่อเหตุทำการปรับปรุง แก้ไขปัญหาเหตุรำคาญภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อผู้ก่อเหตุปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจติดตาม หากผู้ก่อเหตุปฏิบัติตามคำสั่ง และทำให้เหตุรำคาญยุติ ให้ทำการยุติเรื่อง แจ้งผลไปยังผู้ร้องเรียน กรณีไม่ทราบชื่อ ที่อยู่ผู้ร้องเรียน ให้ทำการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหไปยังประชาชนทั่วไป โดยผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ แต่หากผู้ก่อเหตุ ปฏิบัติไม่ผ่านตามคำสั่งกำหนด และเหตุรำคาญยังไม่ยุติ ให้เจ้าหน้าที่ ดำเนินคดีกับผู้ก่อเหตุได้ตามกฎหมาย

ข. หากผู้ก่อเหตุไม่ดำเนินการแก้ไขเหตุรำคาญ ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งทางปกครอง เพื่อให้ปรับปรุง แก้ไขปัญหา เมื่อผู้ก่อเหตุปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจติดตาม หากผู้ก่อเหตุปฏิบัติตามคำสั่ง ทำให้เหตุรำคาญยุติ ให้ยุติเรื่อง แจ้งผู้ร้องเรียน กรณีไม่ทราบชื่อ ที่อยู่ผู้ร้องเรียน ให้ทำการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหไปยังประชาชนทั่วไป โดยผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ แต่หากปฏิบัติไม่ผ่านตามคำสั่งที่กำหนด และเหตุรำคาญยังไม่ยุติ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินคดีกับผู้ก่อเหตุได้ตามกฎหมาย

แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

ขั้นตอนการให้บริการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ

มาตรฐานการปฏิบัติงานกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันสุขภาพให้กับประชาชนทุกคนในพื้นที่ โดยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (คณะกรรมการหลักฯ) สนับสนุน ประสาน และกำหนดหลักเกณฑ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ โดยให้ได้รับได้รับค่าใช้จ่ายจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึงและที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์

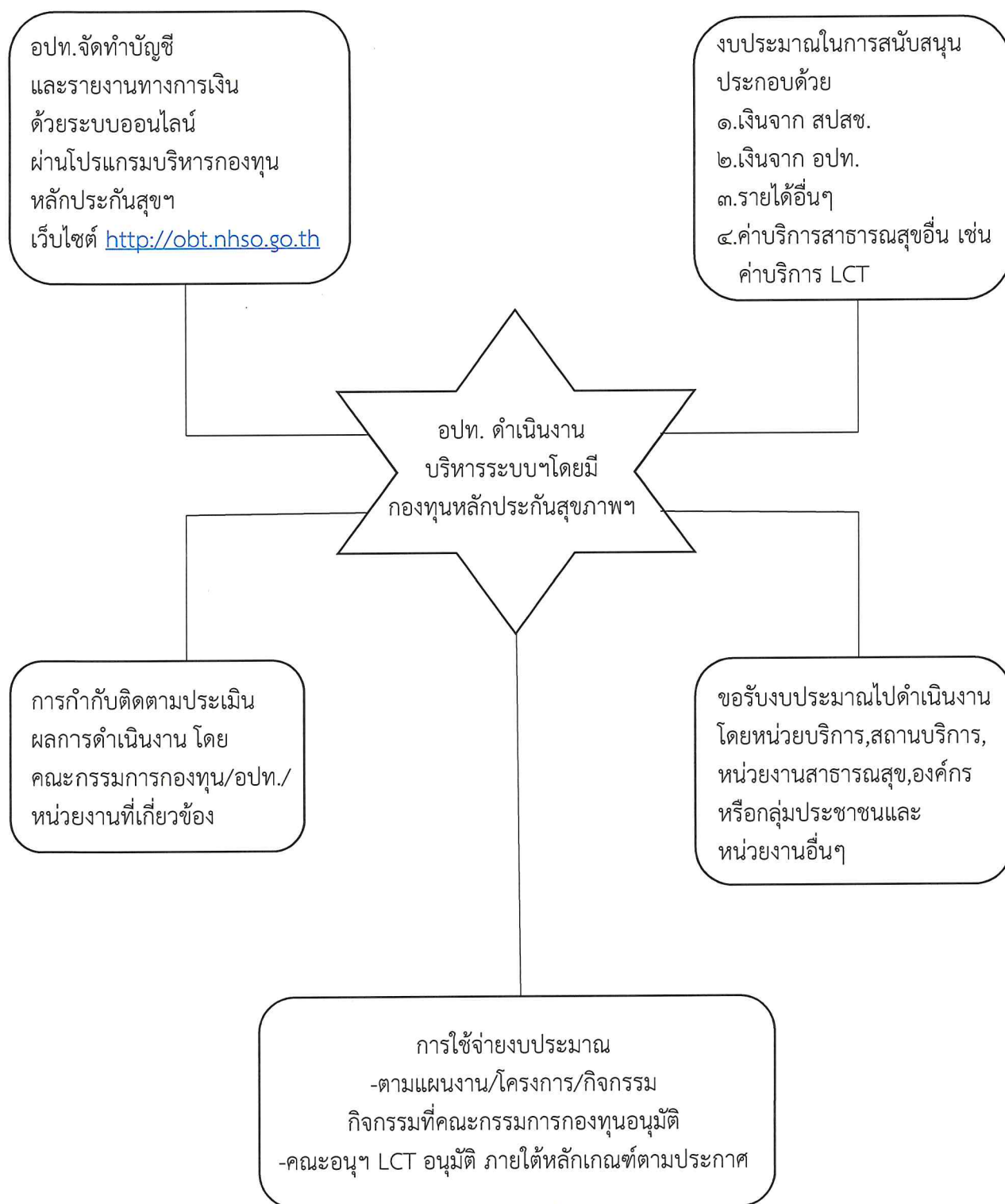
๑. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการหรือสถานบริการอื่น รวมทั้งสถานบริการทางเลือกในพื้นที่โดยเน้นเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต

๒. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มผู้ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยง และกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่อยู่ในเขตพื้นที่ สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ตามประเภทและขอบเขตของบริการสาธารณสุขที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด

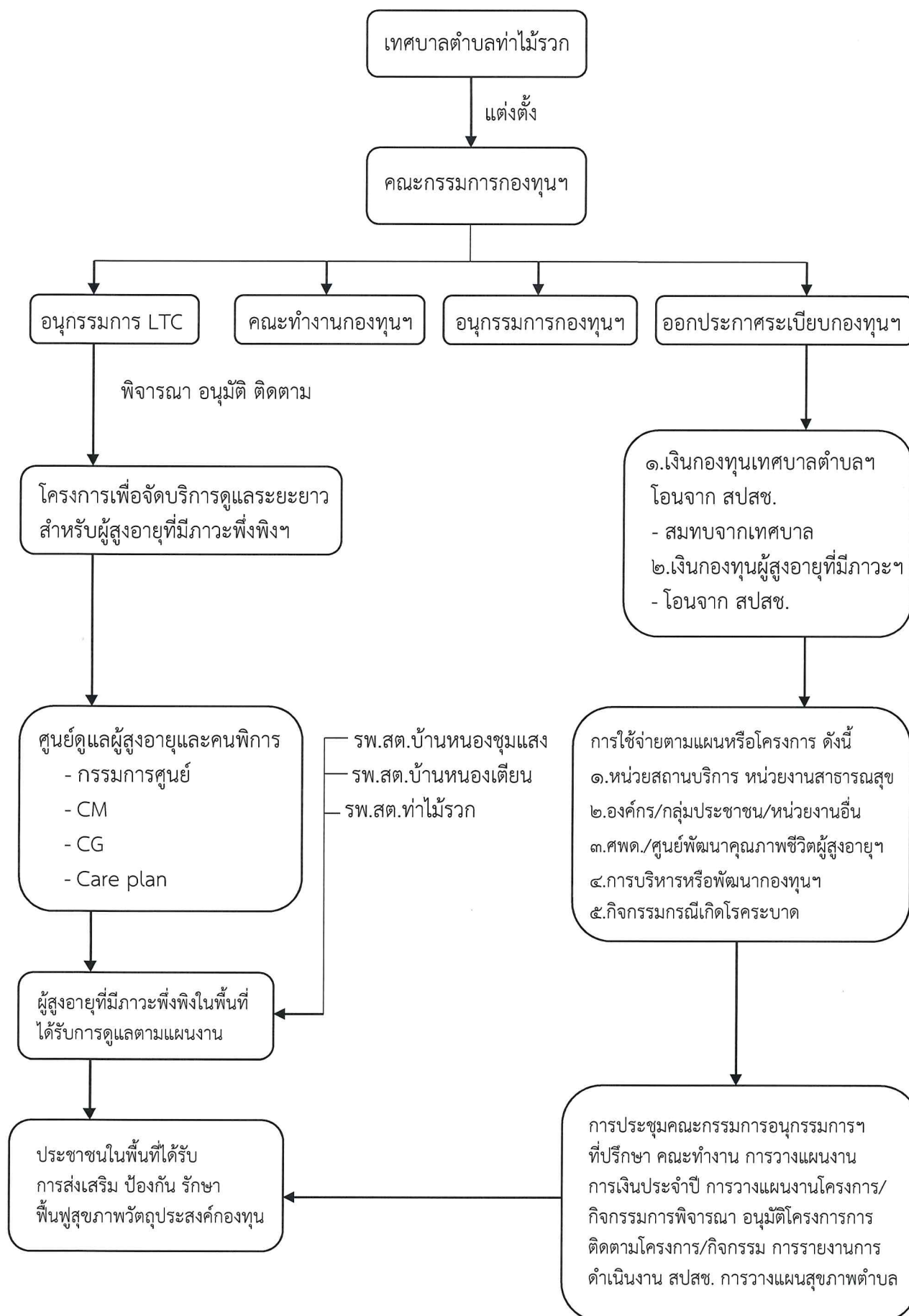
๓. เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้กลุ่มประชาชน หรือองค์กรประชาชนในพื้นที่จัดทำกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่ประชาชนในพื้นที่

๔. เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารหรือพัฒนากองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของกองทุนหลักประกันสุขภาพในรอบปีงบประมาณนั้น และในกรณีที่จำเป็นต้องใช้จ่าย เพื่อซื้อครุภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ครุภัณฑ์นั้นจะต้องมีราคาไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทต่อหน่วย

แผนภูมิแสดงการดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

แผนภูมิแสดงงานกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลท่าไม้รวก

คำนิยาม

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาลหรือองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ที่ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ แต่ไม่ให้ความหมายรวมถึงกรุงเทพมหานคร

“กองทุนหลักประกันสุขภาพ” หมายความว่า กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกัน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ

“การจัดบริการสาธารณสุข” หมายความว่า การจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ฟื้นฟูสมรรถภาพ และรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุก รวมถึงการจัดกระบวนการหรือกิจกรรมเพื่อการสร้างสุขภาพและการป้องกันโรค

“สถานบริการ” หมายความว่า สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

“หน่วยบริการ” หมายความว่า หน่วยบริการตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

“หน่วยงานสาธารณสุข” หมายความว่า หน่วยงานที่มีภารกิจด้านการสาธารณสุขโดยตรงแต่มิได้เป็นสถานบริการหรือหน่วยบริการ

“หน่วยงานอื่น” หมายความว่า หน่วยงานที่มีได้มีภารกิจด้านการสาธารณสุข

“องค์กรหรือกลุ่มประชาชน” หมายความว่า องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน ภาคเอกชนหรือบุคคลที่มีการรวมตัวกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มีใช่เป็นการแสวงหาผลกำไร ทั้งนี้ จะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ได้

“ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง” หมายความว่า ผู้สูงอายุที่มีคะแนนประเมินความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันตามดัชนีบาร์ธอลเอดีแอล (Barthel ADL index) เท่ากับหรือน้อยกว่าสิบเอ็ดคะแนนหรือตามเกณฑ์การประเมินที่สำนักงานกำหนด

“การบริการสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง” หมายความว่า การบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ที่บ้านหรือชุมชน โดยศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน หน่วยบริการ หรือสถานบริการ

“ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน” หมายความว่า ศูนย์ซึ่งดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุหรือคนพิการในชุมชน

“ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง” (Caregiver) หมายความว่า บุคคลที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่สำนักงานกำหนด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

มาตรฐานการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้พนักงาน งานสาธารณสุข มีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งแสดงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่างๆ ของฝ่ายรักษาความสะอาด

๒. เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้การทำงานของงานสาธารณสุข ได้มาตรฐาน เป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลผลิตหรือการบริการที่มีคุณภาพ เสร็จรวดเร็วทันตามกำหนดเวลา มีการทำงานปลอดภัย บรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

๒. ขอบเขต

กระบวนการงานเก็บขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล มีขอบเขตการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงานการจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมการเก็บขนมูลฝอย การตรวจ ควบคุมและการรายงานผลการดำเนินงาน การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแยกมูลฝอยนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนการออกหนังสือรับรองการให้บริการจัดเก็บมูลฝอย

๓. ผู้รับผิดชอบ

พนักงานงานสาธารณสุข

กรอบแนวคิด

ผู้รับบริการ	ความต้องการของผู้รับบริการ
หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัท ห้าง ร้าน สถานประกอบการอาคารและบ้านเรือน ประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลท่าไม้รวก	การได้รับบริการที่ดี
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๑. เทศบาลตำบลท่าไม้รวก ๒. ผู้ปฏิบัติงานเก็บขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	๑. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าไม้รวก มีความพึงพอใจในการดำเนินงาน ๒. มีความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

การเก็บ ขนมูลฝอยทั่วไป

การดำเนินการเก็บ ขน มูลฝอยทั่วไปอย่างถูกสุขลักษณะให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือมาตรฐานวิชาการที่กำหนด ดังนี้

๑.มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและขน เพื่อดูแลควบคุม กำกับกับการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานให้ถูกต้อง

๒.ผู้ปฏิบัติงานเก็บและขน

-มีการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านสุขอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน ความปลอดภัยในการทำงาน

-ผู้ปฏิบัติงานได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี ในโรคที่อาจเกิดจากการปฏิบัติงานมูลฝอยทั่วไป เช่น สมรรถภาพปอด วัณโรค ไวรัสตับอักเสบบี และโรคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

-ต้องจัดให้มีชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ที่เหมาะสมสำหรับผู้ขับขีและผู้ปฏิบัติงานประจำ ยานพาหนะขนมูลฝอยทั่วไป ประกอบด้วย ผ้าปิดปากจมูก ถุงมือยางหนา ผ้ายางกันเปื้อน รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง และสวมใส่ทุกครั้งขณะปฏิบัติงาน

๓.ยานพาหนะ

-มีการดูแลรักษา ซ่อมบำรุง ยานพาหนะ และอุปกรณ์ที่ใช้เก็บขนมูลฝอยให้สะอาด ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

-มีการป้องกันหรือติดตั้งภาชนะรองรับน้ำจากมูลฝอยทั่วไป เพื่อมิให้รั่วไหลตลอดการปฏิบัติงาน

-มีการล้างทำความสะอาดยานพาหนะหลังการใช้งานทุกวัน

๔.การดำเนินการขน

-แยกขนมูลฝอยทั่วไป หรือกำหนดวันในการขนมูลฝอยทั่วไปตามประเภทตามที่มีการคัดแยกหรือกำหนดให้มีการคัดแยก หรือตามที่กำหนด เช่น แบ่งพื้นที่รับผิดชอบของรถเก็บ ขนในการบรรจุมูลฝอยนำไปทิ้งที่บ่อกำจัดขยะ

การกำจัดมูลฝอยทั่วไป

การดำเนินการกำจัดมูลฝอยทั่วไปอย่างถูกสุขลักษณะให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือมาตรฐานวิชาการที่กำหนด ดังนี้

๑.มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดเพื่อดูแล ควบคุม กำกับกับการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานให้ถูกต้อง

๒.ผู้ปฏิบัติงานกำจัด

- ผ่านการฝึกอบรมในการปฏิบัติงานสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

- มีการตรวจสุขภาพประจำปี โดยการตรวจโรคที่อาจเกิดจากการปฏิบัติงานมูลฝอยทั่วไป เช่น สมรรถภาพปอด วัณโรค ไวรัสตับอักเสบบี และโรคอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

- ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ ถุงมือ ยางหนา ผ้ายางกันเปื้อน ผ้าปิดปาก – ปิดจมูก รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง รวมถึงอุปกรณ์ป้องกันตนเองอื่นๆ ที่จำเป็น และสวมใส่ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน

คำนิยาม

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัสดุ ถูพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง ถังน้ำมัน ขากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่นและหมายความรวมถึง มูลฝอยติดเชื้อ และมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐)

“มูลฝอยทั่วไป” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัสดุ ถูพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง ถังน้ำมัน ขากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง หรือที่อื่น แต่ไม่รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ โรงงาน ของเสียจากวัตถุดิบ ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

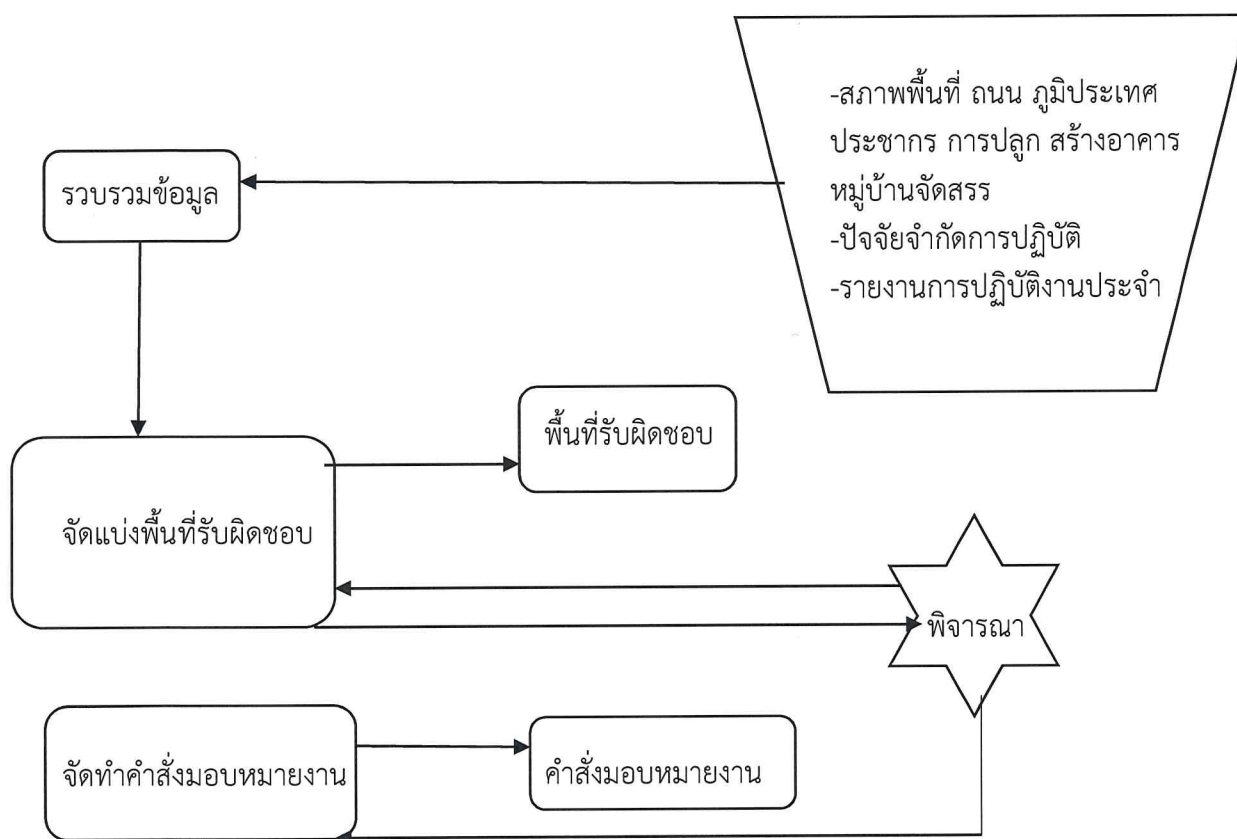
“มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่” หรือ **“มูลฝอยรีไซเคิล”** หมายถึง มูลฝอยทั่วไปที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ อาจเป็นบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำไปขายหรือนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น กระดาษ กระป๋องเครื่องดื่ม ขวดแก้ว ขวดพลาสติก อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ กล้องเครื่องดื่มแบบ UHT เป็นต้น

“มูลฝอยอินทรีย์” หรือ **“มูลฝอยย่อยสลายได้”** หมายถึง มูลฝอยที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว เช่น เศษอาหาร เศษเนื้อสัตว์ เศษผัก เปลือกผลไม้ ใบไม้ เป็นต้น

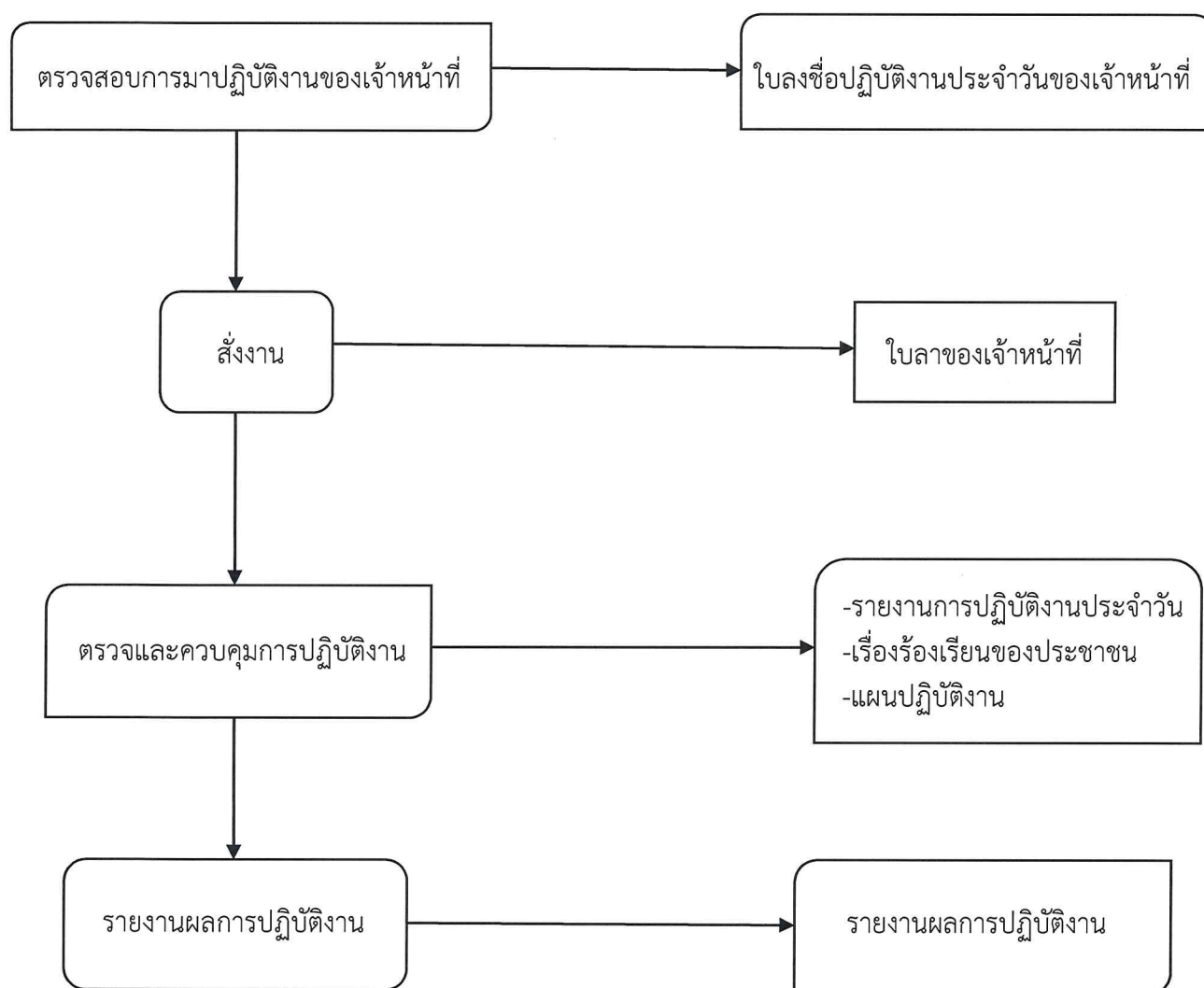
“ขยะอันตราย” หมายถึง ขยะและภาชนะบรรจุเหลือใช้ของสารที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้ สารติดไฟง่าย สารทำปฏิกิริยาได้ง่าย สารกัดกร่อน สารถูกชะล้างได้ง่าย มีเชื้อโรคปะปนอยู่ เป็นตัวกำเริบรังสี มีความเป็นพิษ ขยะอันตรายจากบ้านเรือน เช่น แบตเตอรี่แบบก้อน (ถ่านไฟฉาย) น้ำยาทำความสะอาดสุขภัณฑ์ น้ำยาฆ่าเชื้อโรค น้ำยาล้างท่อ น้ำยาขัดเครื่องเรือน น้ำยาฟอกขาว น้ำยาขัดผิวโลหะ สารกำจัดแมลงศัตรูพืช สารฆ่าแมลงสาบและมด แบตเตอรี่รถยนต์

“มูลฝอยติดเชื้อ” (infectious waste) หมายถึง มูลฝอยซึ่งมีเหตุอันควรให้สงสัยว่า มีหรืออาจมีเชื้อโรค ขยะที่สัมผัสหรือสงสัยว่าได้สัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด เช่น น้ำเหลือง สารคัดหลั่งจากร่างกาย เช่น เสมหะ น้ำมูก น้ำลาย หนอง

การวางแผนเก็บข้อมูล

การตรวจควบคุมและรายงาน

ภาคผนวก

แบบฟอร์มหนังสือร้องเรียน/ร้องทุกข์ทั่วไป

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลท่าไม้รวก

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....อายุ.....
ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....ได้รับความเดือดร้อน
เนื่องจาก.....

ดังนั้น ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....
จึงใคร่ขอร้องเรียน/ร้องทุกข์มายังเทศบาลตำบลท่าไม้รวก เพื่อให้ดำเนินการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ดังนี้

พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ มาด้วย คือ

๑. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน	จำนวน.....ฉบับ
๒. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน	จำนวน.....ฉบับ
๓. บัญชีรายชื่อผู้ได้รับความเดือดร้อน	จำนวน.....ราย
๔. เอกสารอื่น ๆ (ระบุ).....	

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....ผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์

(.....)

ตำแหน่ง.....(ถ้ามี)

หมายเลขโทรศัพท์.....